

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

**Проект: Активните граждани променят местните политики
№ BG05SFOP001-2.025-0158
ЦЕНТЪР ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ И СОЦИАЛНИ ИНИЦИАТИВИ**

**Дейност 4: Мониторинг на съдебните дела заведени срещу местните
общини**

ДОКЛАД

В периода от месец 09.02.2023г. до 09.06.2023г. включително, беше извършен мониторинг на водените съдебни дела, страна по които са петте общини от Област Ямбол, както следва:

Община Ямбол, Община Тунджа, Община Стралджа, Община Елхово, Община Болярово.

В тази връзка е попълнена оценъчна карта с предварително изготвени показатели, които максимално обхващат дейността на съответните структури.

Необходимата информация беше събрана чрез:

1. Официални електронни страници, Раздел „Съдебни актове” на Административен съд – Ямбол (<https://yambol-adms.justice.bg/>) , Районен съд-Ямбол (<https://yambol-rs.justice.bg/>) , Районен съд – Елхово(<https://elhovo-rs.justice.bg/>), Окръжен съд Ямбол (<https://yambol-os.justice.bg/>), Върховен административен съд (<https://www.sac.government.bg/>), Върховен касационен съд (<https://www.vks.bg/>) и Висш съдебен съвет(<https://vss.justice.bg/>) ;
2. Наблюдение на съдебни дела свързани с целевите администрации
3. Запитвания до всяка от изброените общини по реда на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ)
4. Документи- протоколи и решения на Общинските съвети към съответните общини, във връзка с предприетите действия от същите след отмяна от Административен съд –Ямбол или Върховен административен съд на различни техни Наредби или Решения

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

В хода на извършеното наблюдение беше установено следното:

През наблюдавания период са водени различни по характер дела – административни, административно-наказателни, граждански, по които страна са наблюдаваните общини. Разбираемо, най –голям брой са делата с административен характер, по които Общините/ техни органи и Общинските съвети са насрещна страна по жалби, доколкото общините са администрации по Закона за администрацията и актовете на техните органи засягат различни права и законни интереси на граждани, юридически лица и други организации и администрации, регулирани от кръга на административното право.

Затруднение представляваше проследяването на развитието на случая през различните инстанции, доколкото в сайтовете на окръжен съд -Ямбол и върховните съдилища при последващ инстанционен контрол не винаги са предвидени възможности за проверка по предходна инстанция.

На следващо място, бе необходимо да се поиска информация от самите мониториращи общини по реда на ЗДОИ относно предприети действия във връзка с водене на делата и в следствие - за търсене на отговорност от служители в общината при отмяна на актове на техни органи, доколкото такава информация не е публична. Следваше да бъде отговорено на следните въпроси от оценъчната карта:

- Има ли общината разписани правила за защита на обществените интереси при завеждане на съдебни дела срещу нея?
- Какви конкретни стъпки е предприела общината във връзка със заведените срещу нея дела?
- Има ли наказани отговорни лица във връзка със заведените съдебни дела срещу общината?
- Дали и как общината информира гражданите за развитието и решенията по заведените срещу нея дела?

От отговорите на въпрос 4.4, подаден по ЗДОИ става ясно, че Общините нямат регламентирано задължение да предоставят информация на гражданите по дела заведени срещу нея, т.к. законодателят не е регламентирал нормативно задължение на общините да предоставят информация на гражданите във връзка с хода на заведените срещу тях дела. Ако все пак някой гражданин реши да направи справка в официалните страници на съдилищата на Република България, то той трудно би се ориентирал в търсенето. Това е така защото системата на тези страници

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

борави с точна информация /номер на дело, година на завеждане, вид съдебен акт и т.н/, която често пъти гражданите нямат.

Установи се също, че не само Районна прокуратура повдига протести против Наредби на Общинските съвети, но отделни ЮЛ и ФЛ също предприемат действия по съдебен ред, за да потърсят защита на свои нарушени права и законни интереси.

За посочения период няма наказани във връзка със заведени съдебни дела срещу отделните Общини.

Добра практика в Общините е делегирането на отделни права на кмета като административен орган на неговите заместници или на секретаря на общината.

В наблюдаваните общини, няма разработени и утвърдени правила за защита на обществените интереси при завеждане на съдебни дела срещу нея, т.к. в нормативната уредба няма изрично изискване за изготвяне на правила с визирания предмет.

Не прави добро впечатление, с оглед контрол на публичните средства и отстояване на публичните интереси, отговорът на Община Ямбол, че не е може да се предостави информация за броя и резултата от водените от нея и срещу нея дела, т.к. това изисква изготвяне на нарочна справка, което не е предвидено в ЗДОИ. Останалите общини предоставят такава информация.

Препоръки за подобряване на работата на общината с гражданите:

1. Според нашата преценка е добре да има раздел в сайта на Общината, в който кратко да се резюмира хода на делата или решенията на съответния съд. Тъй като съдебните актове са публично достояние, от законодателна гледна точка не би следвало да има проблем те да бъдат публикувани. Нашият екип счита, че по този начин би се осигурила по-голяма прозрачност и по-добра информираност сред гражданите за действията и решенията на общината.
2. Сходна препоръка с гореописаната е да се изготви регистър на съдебните дела заведени от и срещу от общината.
3. Добре би било, с оглед подобряване на административното обслужване и публичността относно тяхната законосъобразна дейност, в наблюдаваните общини да бъдат разработени и утвърдени правила за защита на обществените интереси при водене на съдебни дела, по които Общинската администрация и Общинския съвет са страни.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

4. В годишния отчет на общината, би било добре да бъде включена точка, в която да се информират гражданите, за разходваните средства по съдебни дела – ако са направени такива през съответната година.

5. Общините да актуализират по-често подзаконовите си нормативни актове и да ги синхронизира с националното законодателство, за да се избягват конфликти с граждани, граждански организации и други субекти на правото.

Изготвили доклада: Денка Йорданова и Марина Великова

Одобрил: Живко Цирков

Настоящият доклад е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Сдружение ЦОПСИ носи цялата отговорност за съдържанието на доклада, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ“.